

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИСОКА ШКОЛА ЗА ВАСПИТАЧЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
БРОЈ 428/4
14. 5. 2012. године
А Л Е К С И Н А Ц

На основу члана 28. став 1. и 86. Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009 - даље: Закон) Висока школа за васпитаче струковних студија из Алексинца - даље: Школа), доноси

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА ВИСОКЕ ШКОЛЕ ЗА ВАСПИТАЧЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ИЗ АЛЕКСИНЦА

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилима заштите од пожара (даље: правила) уређује се организација процеса који умањују ризике од пожара и, уколико пожар избије, спречавања његовог ширења и безбедне евакуације људи и имовине, у складу са Планом евакуације и упутствима за поступање у случају пожара, утврђеним овим правилима.

Овим правилима уређује се и начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара и обавезе лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара и других запослених.

Члан 2.

Заштита од пожара, у смислу ових правила, представља скуп мера и радњи које школа предузима ради остваривања циљева из члана 1. ових правила.

Члан 3.

Заштита од пожара организује се и спроводи непрекидно у просторијама школе, у складу са Законом, другим прописима и овим правилима.

Организација заштите од пожара

Члан 4.

У објекту школе, као и на просторима око ње, примењују се нарочито следеће мере заштите од пожара:

1) објекат мора бити снабдевен хидрантима, апаратима и другом прописаном опремом и уређајима за гашење пожара, у складу са прописаним техничким нормативима и стандардима за заштиту од пожара;

2) електричне, вентилационе, топлотне, громобранске, канализационе и друге инсталације и уређаји у објектима морају се извести, односно поставити тако да не представљају опасност од пожара;

3) опрема, инсталације и уређаји из тач. 1) и 2) овог става морају се контролисати и одржавати у исправном стању ради правилне употребе, односно функционисања.

Члан 5.

У циљу смањења ризика од избијања пожара, све радње, поступци и процеси који су уређени прописима или подлежу обавезујућим стандардима морају се спроводити у складу са тим прописима и стандардима.

Ради делотворног реаговања у случају избијања пожара, обезбеђују се несметани пролази и одговарајућа растојања између запаљивог материјала и потенцијалних изворника пожара (извори енергије и др).

Члан 6.

Смештај и чување лако запаљивих материјала може се вршити само у посебним магацинским просторијама школе које су изграђене у ту сврху или преуређене према прописима о смештају и чувању ових материјала.

Члан 7.

Рад са апаратима за заваривање, резање и лемљење може се обављати у просторијама тек пошто се претходно прибави одобрење и предузму мере заштите од пожара и обезбеде средства за ашење пожара.

Пре отпочињања радова из става 1. овог члана, лице које обавља радове обавестиће лице одговорно за заштиту од пожара о месту и времену обављања тих радова. Лице одговорно за послове заштите од пожара ће издати писмено одобрење за извођење радова и наложити мере које се морају претходно предузеети.

Члан 8.

Отпадни материјали морају се по завршетку рада изнети из радних просторија и одлагати на место које одреди одговорно лице за заштиту од пожара.

Материјали из става 1. овог члана за време рада одлажу се у металне посуде са поклопцем

Члан 9.

Ускалдиштење материјала у магацинима, просторијама одређеним за те намене или другим просторијама врши се у складу са важећим прописима и стандардима. Посебно се

води рачуна да се обезбеде несметани пролази и одговарајуће растојање ускладиштеног материјала од извора енергије.

Члан 10.

Пуњење резервоара течним горивима може се вршити само уз присуство лица одговорног за заштиту од пожара.

Члан 11.

Димњаци и котларница чисте се према прописима и стандардима који важе за димничарске услуге, о чему се сачињава посебан записник, који потписују радници димничарске организације и запослени на пословима заштите ид пожара који је овлашћен да врши контролу обављене димничарске услуге.

Члан 12.

Запаљива течност не сме се одводити у главну канализациону мрежу.

Члан 13.

Забрањена је поправка моторних возила ван просторија које су за то намењене.

Члан 14.

На тавану и поткровљу објеката школе забрањено је држање било каквог запаљивог материјала и опреме.

Члан 15.

У просторијама школе не смеју се употребљавати решои, грејалице, електрични радијатори и други слични термо-електрични апарати и грејна тела, изузев у посебно опремљеним просторијама за ту намену и уз претходно прибављену сагласност лица одговорног за послове заштите на раду.

Обавезно је искључивање термо-електричних апарата, уређаја и других грејних тела после употребе.

Члан 16.

Прилазни путеви, улази, излази, пролази и степеништа у објекту морају бити увек слободни за несметан пролаз.

За обележавање излаза у случају опасности и прве помоћи користе се ознаке прописане Правилником о обезбеђивању ознака за безбедност и здравље на раду ("Сл. гласник РС", бр. 95/2010).

Члан 17.

Рад са запаљивим материјама и вршење других пожарно опасних радњи изван просторија које су за такве радње намењене, може се дозволити само под условом да су предузете одговарајуће мере заштите од пожара.

Члан 18.

Уређаји, опрема и средства намењена за гашење пожара, као и уређаји и инсталације за аутоматску дојаву и сигнализацију и за гашење пожара, могу да се користе само ако одговарају важећим стандардима, односно уколико су снабдевени одговарајућим атестом и морају да се одржавају у исправном стању и о томе води уредна евиденција.

Уређаји, опрема и средства за гашење пожара постављају се школи на приступачна, видљива и прописно обележена места и могу да се користе само за потребе локализовања и гашења пожара.

Опрема за гашење пожара која се користи у школи мора испуњавати захтеве за означавање локације и идентификацију опреме за гашење пожара прописане Правилником о обезбеђивању ознака за безбедност и здравље на раду.

Обавезе директора

Члан 19.

Директор обавља следеће послове:

1) непосредно одговара за организовање заштите од пожара у школи, спроводи мере заштите од пожара и обезбеђује примену прописаних и наложених мера заштите од пожара;

2) доноси Програм обуке запослених у школи;

3) стара се и обезбеђује потребне услове за благовремено и потпуно информисање запослених и других лица о стању организованости и спровођењу прописаних и наложених мера заштите од пожара и мо предузетим мерама за даље остваривање и унапређивање те заштите;

4) стара се о обезбеђењу средстава, утврђује потребна средства за заштиту од пожара, и на бази расположивих средстава одобрава њихово коришћење;

5) Остварује увид у стање заштите од пожара, стање безбедности и предузима потребне мере у циљу унапређења заштите од пожара;

6) разматра инспекцијске и друге налазе, извештаје, решења и закључке одговарајућих органа и мдругих организација и предузима мере да се утврђени недостаци отклоне у датим роковима и да се закључци спроводе;

7) обавља друге послове којима доприноси унапређењу заштите од пожара.

Лице распоређено за послове заштите од пожара

Члан 20.

Лице стручно оспособљено за спровођење заштите од пожара има следеће дужности:

1) спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене Законом, другим прописима и овим правилима;

2) редовно контролише функционисање уређаја за аутоматску дојаву и аутоматско гашење пожара и у случају неисправности одмах предузима потребне мере за спречавање нежељених последица и довођење уређаја у исправно стање;

3) утврђује број и размештај противпожарних апарата, хидрантске и друге опреме, контролише њихову исправност и предузима потребне мере ради њихове замене, поправке, сервисирања и сличних интервенција;

4) учествује у припреми предлога правила и других аката из области заштите од пожара и, после њиховог доношења, спроводи тим актима утврђене мере које су му стављене у задатак;

5) непосредно контролише спровођење утврђених или наложених мера заштите од пожара и у случају констатовања одређених неправилности и недостатака, због којих постоји непосредна опасност од избијања пожара, без одлагања налаже или предлаже руководиоцу из става 2. овог члана хитно отклањање уочених неправилности или забрану рада;

6) учествује у припреми програма и спровођењу основне обуке запослених и у практичној провери њихових знања из области заштите од пожара;

7) редовно извештава руководиоца из става 2. овог члана о свим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и предлаже предузимање конкретних мера;

8) прати прописе из области заштите од пожара, као и техничка достигнућа из те области и, у складу с тим, предлаже и предузима потребне мере ради унапређења заштите од пожара;

9) предлаже и контролише спровођење мера и норматива заштите од пожара приликом адаптација, реконструкција, поправки и сервисирања које се врше у објектима;

10) води прописане евиденције и

11) обавља и друге послове из области заштите од пожара.

Лице стручно оспособљено за спровођење заштите од пожара за свој рад, као и вршење дужности из става 1. овог члана одговорно је директору школе.

Члан 21.

Лице запослено на пословима заштите од пожара или пословима обезбеђења објекта:

1) за време дежурства обилази објекат, просторије, постројења, уређаје и инсталације, а посебно места где постоји већа могућност избијања пожара, и о уоченим недостацима одмах извештава непосредног руководиоца и истовремено предузима све потребне мере ради спречавања настајања нежељених последица;

2) контролише исправност и размештај противпожарне опреме, о уоченим недостацима благовремено извештава непосредног руководиоца и предузима потребне мере ради пуне приправности и спречавања нежељених последица;

3) упозорава запослене у објектима на потребу придржавања предвиђених мера заштите од пожара и у случају када уочи да они то не чине и поред упозорења, одмах извештава непосредног руководиоца;

4) познаје и стално проучава мере заштите од пожара релевантне за објекат у коме обавља дежурство и извршава друге своје дужности утврђене Законом, другим прописима и овим правилима;

5) редовно се обучава и стручно усавршава из области заштите од пожара и у том циљу похађа све организоване курсеве, семинаре, вежбе и друге облике усавршавања, као и самостално употпуњава своје знање по налозима непосредног руководиоца;

6) у моменту преузимања дужности (дежурства) увек мора да буде психофизички способно за обављање послова, јер у противном може бити удаљено са посла;

7) чува, уредно одржава и наменски употребљава личну и заједничку опрему којом је задужен, дужности обавља у уредној радној одећи, коректно се опходи према запосленима у објекту и према странкама;

8) благовремено предузима потребне мере заштите објекта у коме дежура, људства и имовине од разних хаварија, оштећења и сличних незгода;

9) о свим уоченим појавама, променама и проблемима у објекту у коме дежура, а који могу угрозити безбедност објекта, имовине и људства без одлагања обавештава непосредног руководиоца, а у случају његове одсутности или недоступности - друга одговорна лица.

Члан 22.

Запослени су дужни да:

1) предузимају, спроводе, и придржавају се мера заштите од пожара прописаних Законом, овим правилима и другим актима школе као и свих наложених мера;

2) разматра налазе и решења надлежних органа, предлаже мере и активности да се уочени недостаци благовремено отклоне;

3) у случају опасности од пожара и ширења пожара одмах обавесте непосредног руководиоца и лице распоређено на послове заштите од пожара;

4) У случају појаве пожара непосредно учествују у гашењу пожара и угасе пожар ако могу, без опасности по себе и друга лица, и о томе одмах обавесте ватрогасну јединицу;

5) обучава се из области заштите од пожара и врше проверу знања за непосредно примрњивање мера заштите, отклањања узрока појава угрожавања као и њихових последица;

6) да се придржава мера заштите од пожара које су утвржене Законом, другим прописима и мера које су наложене од стране инспекције за заштиту од пожара.

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара

Члан 23.

У случају избијања пожара у објекту школе, ради безбедне евакуације људи и имовине и спречавања ширења пожара, поступа се по Плану евакуације и упутствима за поступање у случају пожара (даље: **План евакуације**).

План евакуације доноси директор школе.

План евакуације истиче се на видљивим местима, у приземљу и на сваком од спратова, и то по један у сваком ходнику и у близини свих излазних врата.

Члан 24.

План евакуације састоји се од текстуалног дела чију основну садржину чине одредбе чл. 25. до 33. ових правила.

План евакуације састоји се и од графичког дела (цртежа) са следећим основном садржином: распоред просторија; правци кретања угрожених у случају евакуације означени стрелицама у боји; нумерација просторија, степеништа и евакуационих излаза; места (назначена и приступачна) на којима се налазе кључеви од оних излазних врата која су уобичајено закључана.

У графички део Плана евакуације, поред садржине из става 2. овог члана, уносе се по потреби и место и распоред мобилне ватрогасне опреме, зидних хидраната, разводних електроормана и други корисни подаци, као и легенда са значењем нумеричких и других знакова и симбола на цртежу.

Члан 25.

У случају избијања пожара евакуацију људи и имовине и спречавање ширења пожара организује и, с тим у вези, предузимање потребних мера обезбеђује надлежни Руководилац, а у случају његове одсутности дежурно лице одређено актом доносиоца ових правила (даље: **Дежурни**).

План евакуације, поред лица из става 1. овог члана, спроводе руководећи и извршилачки састав школе који се затекао у објекту у моменту избијања пожара.

Члан 26.

Запослени који примети пожар дужан је да га угаси, а ако то не може да учини без опасности по себе или другога, дужан је да о пожару одмах обавести надлежног Руководиоца односно Дежурног, као и територијалну ватрогасну јединицу.

Члан 27.

О насталом пожару обавештава се најближа подручна полицијска управа, односно полицијска станица Министарства унутрашњих послова.

Члан 28.

Евакуацијом људи и имовине и спречавањем ширења пожара руководи надлежни Руководилац, односно Дежурни, уколико одговорно лице у правном лицу друкчије не одреди, односно док руковођење акцијом гашења пожара и спасавање људи и имовине не преузме руководилац територијалне ватрогасне јединице.

Руководилац акције из става 1. овог члана (даље: **Руководилац акције**) одлучује о начину објављивања евакуације, руководећи се превасходно потребом да се објављивањем не изазове паника и да евакуација буде успешно спроведена.

Евакуација се врши најбезбеднијим и, по правилу, прописно обележеним путевима за излазак из објекта захваћеног пожаром.

Члан 29.

У случају избијања пожара у објекту правног лица без одлагања се предузимају мере за гашење пожара. Запослени у правном лицу дужни су да учествују у гашењу пожара, спасавању људи и угрожене имовине.

Члан 30.

По сазнању о насталом пожару предузимају се следеће мере:

1) Руководилац акције даје знак за узбуну ради гашења пожара, и то звучним сигналом или на други (уобичајени) начин;

2) запослени који се у време узбуне налазе у објекту школе дужни су да одмах дођу на место пожара;

3) по доласку на место пожара Руководилац акције процењује ситуацију и одлучује о начину спасавања људи и имовине и спречавању ширења пожара, а нарочито о евакуацији, врсти опреме и средстава која ће употребити и начину гашења пожара, мерама безбедности при евакуацији и гашењу пожара, употреби заштитне опреме, начину снабдевања водом и другим питањима од значаја за евакуацију и спречавање ширења пожара.

Члан 31.

За време пожара сви присутни или позвани запослени дужни су да извршавају налоге Руководиоца акције.

Члан 32.

После настанка пожара и давања знака за узбуну забрањена је употреба фиксних телефона правног лица, изузев за неодложне разговоре који су у вези са насталим пожаром.

Члан 33.

Гашење пожара и спасавање људи и имовине врши се док се пожар не угаси, односно спасавање не заврши.

Запослени који учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине напуштају место пожара тек пошто се руководилац акције увери да је пожар угашен и спасавање успешно завршено.

По завршеној евакуацији и интервенцији на спречавању ширења пожара Руководилац акције из правног лица дужан је да сачини извештај о току и резултатима евакуације и интервенције и достави га доносиоцу ових правила и одговорном лицу у школи.

Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара

Члан 34.

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара врши се кроз основну обуку и практичну проверу знања запослених из области заштите од пожара, коју школа организује у складу са одредбама чл. 53. и 54. Закона.

Члан 35.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара доноси директор школе.

Садржајем програма основне обуке запослених из области заштите од пожара обезбеђује се стицање основних теоретских и практичних знања о: нормативном уређењу заштите од пожара; пожарима; превентивној заштити од пожара; средствима за гашење пожара; ватрогасним справама и опреми; тактици гашења пожара; садржини ових правила, а посебно поступању запослених у случају избијања пожара у објекту школе, односно евакуацији и спречавању ширења пожара.

Програм обуке засниа се на непосредним опажањима извора опасности и специфичностима процеса рада и мера заштите од пожара који се у њима морају предузимати.

Члан 36.

Циљ извођења обуке је стицање неопходних теоретских и практичних знања из области заштите од пожара.

Обука се изводи путем предавања, консултација, практичних вежби и других видова обуке.

Члан 37.

По извршеној обуци запослених обавезно се спроводи поступак провере знања и оспособљености запослених.

Практична провера знања запослених из области заштите од пожара врши се: путем тестова, сменим испитивањем и провером практичне обучености.

О провери знања запослених сачињава се записник и води одговарајућа евиденција. Запослени који не задовољи на провери знања дужан је да се накнадно, а најкасније у року од 15 до 30 дана од дана извршене провере, подвргне поновној провери знања.

Уколико и на поновљеној провери знања запослени не покаже задовољавајуће резултате, сматраће се да је учинио повреду радне обавезе.

Члан 38.

Приликом ступања на рад сваки запослени мора бити упознат са овим правилима и обавештен да је у року од једне године од дана ступања на рад дужан да присуствује обуци и провери знања.

Техничка опрема и средства за гашење пожара

Члан 39.

За обављање послова заштите од пожара правно лице садржи следећу техничку опрему и средства за гашење пожара:

I. заштитне справе и опрема,

- 1) хидранти,
- 2) ватрогасна црева,
- 3) млазнице.

II. Противпожарни апарати:

- 1)   S.6
- 2)   S.9
- 3)

III. Остала опрема:

- 1) сандук са песком,
- 2) лопате,
- 3) крампови.

Члан 40.

О одржавању ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара старају се запослени задужени овом опремом.

Члан 41.

Средства за гашење пожара морају се налазити на означеним, видљивим и приступачним местима, тзв. пожарним пунктовима, у просторијама и објектима и ван њих и увек бити у исправном стању.

Апарати за гашење пожара морају се контролисати по упутству произвођача, а најмање једанпут у току шест месеци, односно годину дана.

Сервисирање и контролно испитивање апарата за гашење пожара врши се код овлашћене организације.

Члан 42.

Врста опреме и средстава за гашење пожара и њихов размештај ближе се утврђују у графичком делу Плана евакуације, сходно члану 15. ових правила.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 43.

Даном ступања на снагу ових правила престаје да важи Правилник о заштити од пожара, број 80 од 29.10. 1997. године.

Члан 44.

Ова правила ступају на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли правног лица.

Председник Савета:

др Даница Столић, проф.

